

unægtelig er snævrere end efter Folketingets Forslag. Men det maa være en Trøst for os, mine Herrer, at den Dag, vi ere stærke nok i Folketinget og Landstinget til at ændre det, er det kun et Pennestrøg om at gøre at faa flere Sager ind for Nævningerne, end det efter Forslaget nu er Tilfældet.

Jeg ønsker til Slutning at støtte min Opfattelse af den nu vedtagne Retsreforms gode Sider overfor de Angreb, som ere rettede paa den, specielt overfor det ærede Medlem fra Højrup, hvis Ord jo med Rette har saa megen Vægt, ved et Par Vidnesbyrd. Jeg henviser ærede Medlemmer, der ønske nærmere at gøre sig bekendt med dette Spørgsmaal, til en Bog af Professor Munch-Petersen, som hedder „Den nye Retspleje“. Denne Mand kan ikke mistænkes for reaktionære, ikke en Gang for konservative Tendenser, jeg tror ikke, jeg tager fejl i, at han, hvis han overhovedet tager politisk Standpunkt, henregner sig til det radikale Venstre. Han fremhæver netop — det er en Bog, som er udkommen, efter at dette Forslag blev vedtaget i Foraaret — med Hensyn til den borgerlige Retspleje den overordentlige Forskel, der er mellem det bestaaende og det nye derved, at der i den nye Ordning indføres Mundtlighed. „Det er“ — siger han — „den gennemførte Skriftlighed, der i første Række bærer Skylden for vor hidtilværende Procesmaades Længsomhed, Stivhed og virkelighedsfjendske Karakter. Det er omvendt først med Procesmaadens Mundtlighed, at man kan vente at opnaa den Hurtighed, Jævnhed og Naturlighed, som udgør Hovedformaalet for Nutidens Reformbestræbelse“. Mundtligheden er jo fuldt ud til Stede ved den nu vedtagne Ordning i samme Omfang som i den tidligere her i Tinget vedtagne. Og med Hensyn til Strafferetsplejen og specielt Inkvisitionsprincippet's Bevarelse, som det ærede Medlem fra Højrup lægger saa stærk Vægt paa, udtales det Side 120 — jeg haaber, jeg har den højtærede Formands Tilladelse til at oplæse det —: „Loven har imidlertid været alvorlig betænkt paa at afsvække de farlige Sider ved den formelt inkvisitoriske Ordning, idet den ved meget bestemte Forskrifter har søgt at holde al materiel Inkvisition ude“. — Det udvikler han saa nærmere; jeg tør ikke oplæse mere deraf. Han anfører paa den følgende Side, hvad jeg ogsaa her har betonet, at man altid „har sat Nævningerne som Hovedsagen“.

Men af endnu mere Betydning turde

en Udtalelse være, som jeg i Dag har modtaget fra den Mand, hvis Navn det ærede Medlem fra Højrup inddrog i Forhandlingerne i Lørdags, saa vidt jeg forstod, som en Støtte for hans Angreb paa Forslaget, i alt Fald saaledes, at det var med denne Mands tidligere Anskuelse som Basis, at Angrebet kunde rettes. Det er Højesterets Justitiarius, C. V. Nyholm. Jeg har givet Justitiarius Anledning til denne Udtalelse ved i Forgaars at meddele ham, hvorledes hans Navn var blevet inddraget i Forhandlingerne. Han har da i Dag tilskrevet mig et Brev med Bemyndigelse til at benytte det under Forhandlingerne. Jeg tillader mig at oplæse alt undtagen netop lige Indledningen og Slutningsordene, som ere uden Betydning. Han skriver: „Jeg skal imidlertid i Henhold til Deres Opfordring udtale, og det udtaler jeg som min fulde Overbevisning, at det foreliggende Lovarbejde — hvor meget jeg end for min Del beklager, at Forvaltningens og Retsplejens Adskillelse ikke er bleven gennemført, at Oprettelsen af en selvstændig Anklagemyndighed — og dermed ogsaa Anklageprincippet — er bleven opgivet, og at Umiddelbarhedsgrundsætningens Gennemførelse af økonomiske Hensyn er bleven indskrænket til de større Sager — dog i det hele og store betegner et saa væsentligt Fremskridt fra det nu bestaaende, at det, naar man samtidig erindrer,“ — det bliver en lang Sætning — „hvilke overordentlige Anstrengelser der i de 60 Aar efter Grundlovens Givelse har været gjort for at føre dens Bestemmelser om Retsreformen ud i Livet, deriblandt, hvilket Utal af Forhandlinger der Aar efter Aar har været ført forgæves mellem Rigsdagens 2 Ting, de 2 store Proceskommissioners mangeaarige og opslidende Arbejde, og last not least Slutningsudtalelserne fra Fællesudvalget af 1906, „at det vilde være uden Udsigt til Resultat“ nu at ville forhandle videre i Sagen, at det, naar man drager sig alt dette i Minde, efter min Mening i alt Fald, vilde være saare voveligt nu atter at styre ud paa Forhandlingernes, Kommissionernes og Udvalgenes endeløse Hav“. Ja, han føjer til: „For at faa et Navn fjernet, som dog ikke kan fjernes fra alle de mange Love og Akter, hvortil det er knyttet! — Noget andet vilde det jo være, om Forholdene var saaledes, at der var Udsigt til gennem Forhandling at opnaa Ændringer i de af mig antydede Retninger, men at haabe dette vilde vistnok for Øjeblikket være ørkesløst, det maa være Frem-